ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ PHILIPPE LÉGER

της 12ης Σεπτεμβρίου 2002 [1]

1. Με την παρούσα αίτηση αναιρέσεως, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σας ζητεί να αναιρέσετε την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 10ης Φεβρουαρίου 2000, Nederlandse Antillen κατά Επιτροπής [2], με την οποία ακύρωσε τους κανονισμούς (ΕΚ) 2352/97 [3] και 2494/97 [4] για την εισαγωγή ρυζιού καταγωγής υπερποντίων χωρών και εδαφών [5].

2. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο, κρίνοντας παραδεκτές τις προσφυγές της Κυβερνήσεως των Ολλανδικών Αντιλλών, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο. Κατά την άποψη της, οι εν λόγω κανονισμοί δεν αφορούν ούτε άμεσα ούτε ατομικά την αρχή αυτή, η οποία, επιπλέον, δεν δικαιολογεί έννομο συμφέρον. Επικουρικώς, αμφισβητεί ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, κατά την έκδοση των εν λόγω κανονισμών.

3. Η παρούσα υπόθεση μπορεί να συσχετισθεί με την απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 2001, Nederlandse Antillen κατά Συμβουλίου [6]. Στην υπόθεση αυτή, ανέπτυξα με ακρίβεια τους λόγους για τους οποίους φρονώ ότι το Πρωτοδικείο, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, κρίνοντας παραδεκτές τις προσφυγές που άσκησε η Κυβέρνηση των Ολλανδικών Αντιλλών κατά των δύο κανονισμών της Επιτροπής για την εισαγωγή ρυζιού καταγωγής υπερποντίων χωρών και εδαφών (ΥΧΕ) [7].

4. Το Δικαστήριο ακολούθησε την άποψή μου και, εμμένοντας στην παραδοσιακή του ερμηνεία της έννοιας των «φυσικών ή νομικών προσώπων που μία διάταξη τους αφορά ατομικά», κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ [8], κήρυξε απαράδεκτη την προσφυγή της Κυβερνήσεως των Ολλανδικών Αντιλλών. Αξίζει να παρατεθούν αυτούσιες οι σκέψεις 64, 67, 70 έως 77 της αποφάσεως αυτής.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — T-32/98 και T-41/98, Συλλογή 2000, σ. II-201 (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση).

3 — Κανονισμός της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1997, για τη θέσπιση ειδικών μέτρων για την εισαγωγή ρυζιού καταγωγής υπερποντίων χωρών και εδαφών (ΕΕ L 326, σ. 21).

4 — Κανονισμός της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1997, για την έκδοση πιστοποιητικών εισαγωγής ρυζιού που υπάγεται στον κωδικό ΣΟ 1006 καταγωγής υπερποντίων χωρών και εδαφών, στο πλαίσιο των ειδικών μέτρων που καθιερώθηκαν από τον κανονισμό 2352/97 (ΕΕ L 343, σ. 17).

5 — Στο εξής: ΥΧΕ.

6 — C-452/98, Συλλογή 2001, σ. I-8973.

7 — Βλ. τις προτάσεις μου στην υπόθεση Nederlandse Antillen κατά Συμβουλίου, προαναφερθείσα (σκέψεις 99 έως 113).

8 — Βλ. απόφαση Nederlandse Antillen κατά Συμβουλίου, προαναφερθείσα (σκέψεις 60 έως 77).

5. Κατά το Δικαστήριο:

«64 [Το] γενικό συμφέρον που μια ΥΧΕ, ως αρμόδια οντότητα για τα ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής φύσεως στο έδαφός της, μπορεί να έχει σχετικά με την επίτευξη ευνοϊκού αποτελέσματος για την οικονομική ευημερία της δεν αρκεί από μόνο του για να θεωρηθεί ότι ο [εν λόγω] κανονισμός την αφορά, κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, ούτε — κατά μείζονα λόγο — ότι την αφορά ατομικά.

[...]

67 [Το] γεγονός ότι το Συμβούλιο ή η Επιτροπή υποχρεούνται, δυνάμει ειδικών διατάξεων, να λαμβάνουν υπόψη τις συνέπειες που η σκοπούμενη πράξη μπορεί να έχει επί της καταστάσεως ορισμένων ιδιωτών μπορεί να τους εξατομικεύει [...].

[...]

70 Εντούτοις, από την προαναφερθείσα απόφαση Πειραϊκή-Πατραϊκή κατά Επιτροπής [απόφαση της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, Συλλογή 1985, σ. 207] προκύπτει ότι η διαπίστωση της υπάρξεως της εν λόγω υποχρεώσεως δεν αρκεί για να αποδείξει ότι τα μέτρα αυτά αφορούν ατομικά τις εν λόγω ΥΧΕ και επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης.

71 Πράγματι, το Δικαστήριο, αφού διαπίστωσε, με τη σκέψη 28 της αποφάσεως αυτής, ότι η Επιτροπή είχε την υποχρέωση να ενημερωθεί για τις αρνητικές συνέπειες που μπορούσε να έχει η απόφασή της στην οικονομία του εν λόγω κράτους μέλους και στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, ουδόλως συνήγαγε από τη μοναδική αυτή διαπίστωση ότι αυτή αφορούσε ατομικά όλες τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης. Αντιθέτως, έκρινε ότι αφορούσε ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης μόνο τις επιχειρήσεις που είχαν ήδη συνάψει συμβάσεις των οποίων η εκτέλεση, συμπίπτουσα με την περίοδο εφαρμογής της επίδικης αποφάσεως, εμποδίστηκε εν όλω ή εν μέρει [...].

72 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η διαπίστωση ότι το Συμβούλιο έπρεπε, κατά

την έκδοση του [εν λόγω] κανονισμού, να λάβει υπόψη του, στο μέτρο που οι περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως δεν το εμπόδιζαν, τις επιπτώσεις που ο κανονισμός μπορούσε να έχει για την οικονομία των οικείων ΥΧΕ, καθώς και για τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ουδόλως απαλλάσσει τις Ολλανδικές Αντίλλες από την υποχρέωση να αποδείξουν ότι ο εν λόγω κανονισμός τις θίγει λόγω πραγματικής καταστάσεως που τις χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο.

73 Όμως, το γεγονός ότι οι Ολλανδικές Αντίλλες εξήγαν κατ' εξοχήν τη μεγαλύτερη ποσότητα ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ προς την Κοινότητα δεν μπορεί να τις ξεχωρίσει από κάθε άλλη ΥΧΕ. Συγκεκριμένα, ακόμη κι αν αποδειχθεί ότι τα μέτρα διασφαλίσεως που θεσπίζει ο [εν λόγω] κανονισμός μπορούν να έχουν σοβαρές κοινωνικοοικονομικές συνέπειες για τις Ολλανδικές Αντίλλες, παρεμφερείς συνέπειες υφίστανται και οι άλλες ΥΧΕ.

74 Η οικεία εν προκειμένω οικονομική δραστηριότητα, δηλαδή η μεταποίηση εντός των ΥΧΕ ρυζιού καταγωγής τρίτων χωρών, είναι εμπορική δραστηριότητα, η οποία, ανά πάσα στιγμή, μπορεί να ασκηθεί από οποιονδήποτε επιχειρηματία σε οποιαδήποτε ΥΧΕ. Εργοστάσια μεταποιήσεως ρυζιού υπάρχουν επίσης σε άλλες ΥΧΕ εκτός από τις Ολλανδικές Αντίλλες, δηλαδή στο Montserrat και στις νήσους Turcs και Caicos. Τέτοια οικονομική δραστηριότητα, επομένως, δεν μπορεί να χαρακτηρίσει τις Ολλανδικές Αντίλλες σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη ΥΧΕ.

75 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι Ολλανδικές Αντίλλες δεν απέδειξαν ότι η νομική τους κατάσταση επηρεάζεται λόγω ορισμένων ξεχωριστών ιδιοτήτων ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τις χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και έτσι τις εξατομικεύει.

76 Δεδομένου ότι δεν απέδειξαν ότι ο [εν λόγω] κανονισμός τις αφορά ατομικά,

περιττεύει να εξετασθεί το αν ο εν λόγω κανονισμός τις αφορά άμεσα.

77 Υπό αυτές τις συνθήκες, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.»

6. Στο μέτρο που η αιτιολογία αυτή μπορεί κάλλιστα να εφαρμοσθεί στην παρούσα υπόθεση, προτείνω στο Δικαστήριο να εξαφανίσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να εξετάσει την υπόθεση επί της ουσίας και να κηρύξει απαράδεκτες τις προσφυγές περί ακυρώσεως των κανονισμών 2352/97 και 2494/97 που άσκησε η Κυβέρνηση των Ολλανδικών Αντιλλών.

7. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Κυβέρνηση των Ολλανδικών Αντιλλών κάλεσε το Δικαστήριο να υιοθετήσει τη συλλογιστική του Πρωτοδικείου στην απόφαση της 3ης Μαΐου 2002, Jégo-Quéré κατά Επιτροπής [9]. Με την απόφαση αυτή, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι έπρεπε να αναθεωρηθεί η έως τώρα κρατούσα αυστηρή ερμηνεία της έννοιας «του φυσικού ή νομικού προσώπου το οποίο αφορά ατομικά μια διάταξη», κατά το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ. Κατά την άποψη του, και για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική δικαστική προστασία των ιδιωτών, πρέπει να θεωρείται ότι μια κοινοτική διάταξη γενικής ισχύος, η οποία αφορά άμεσα ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το αφορά επίσης ατομικά αν επηρεάζει κατά τρόπο σαφή και ενεστώτα τη νομική του κατάσταση, περιορίζοντας τα δικαιώματά του ή επιβάλλοντάς του υποχρεώσεις. Ο αριθμός και η κατάσταση άλλων προσώπων που επηρεάζονται επίσης ή επηρεάζονται δυνητικώς από την εν λόγω διάταξη δεν αποτελούν, συναφώς, εκτιμήσεις ασκούσες επιρροή [10].

8. Εντούτοις, το Δικαστήριο απέρριψε τη συλλογιστική αυτή, με την απόφαση της 25ης Ιουλίου 2002, Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου [11], η οποία εκδόθηκε μετά την έκδοση της προπαρατεθείσας αποφάσεως του Πρωτοδικείου.

9 — T-177/01, Συλλογή 2002, σ. II-2365.

10 — Όπ.π (σκέψη 51).

11 — C-50/00, Συλλογή 2002, σ. I-6677.

Πρόταση

9. Υπό τις συνθήκες αυτές, προτείνω στο Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Φεβρουαρίου 2000, Τ-32/98 και Τ-41/98, Nederlandse Antillen κατά Επιτροπής·

— να κηρύξει απαράδεκτες τις προσφυγές περί ακυρώσεως των κανονισμών (ΕΚ) της Επιτροπής 2352/97, της 27ης Νοεμβρίου 1997, για τη θέσπιση ειδικών μέτρων για την εισαγωγή ρυζιού καταγωγής υπερποντίων χωρών και εδαφών, και 2494/97 της 12ης Δεκεμβρίου 1997, για την έκδοση πιστοποιητικών εισαγωγής ρυζιού που υπάγεται στον κωδικό ΣΟ 1006 καταγωγής υπερποντίων χωρών και εδαφών, στο πλαίσιο των ειδικών μέτρων που καθιερώθηκαν από τον κανονισμό 2352/97, και

— να καταδικάσει τις Ολλανδικές Αντίλλες στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων των εξόδων της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας.